

SZÉKESFEHÉRVÁRI KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERV

1- 8. évfolyam

Módosítva

Székesfehérvár

2016.

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A helyi tanterv célja, koncepciója.....	3
2.	Tantárgyi rendszer és óraszámok.....	4
3.	Képzési irányok	6
4.	A tanulói jogviszony.....	28
5.	Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	29
6.	Ellenőrzési és értékelési rendszerünk	29
7.	Az iskolai írásbeli beszámoltatások formája, rendje, korlátai és a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.....	39
8.	Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	40
9.	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	41
10.	Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elve	45
11.	Melléklet: tantárgyak tantervei	46

Helyi tantervünket a „Kormány 7/2014 (I.17.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (IV.4.) Korm. rendelet módosításáról” figyelembevételével módosítottuk. Iskolánkban a 2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben az első idegen nyelv oktatása az első évfolyamon kezdődik.

1. A HELYI TANTERV CÉLJA, KONCEPCIÓJA

A helyi tanterv célja, hogy megfeleljen a törvényi előírásoknak, a Nemzeti Alaptanterv célkitűzéseinek valamint a helyi igényeknek, sajátosságoknak.

Helyi tantervünket a kerettantervek kiadásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. és 2. mellékleteként kiadott, az általános iskola 1-4., illetve 5-8. évfolyamára vonatkozó kerettantervek alapján alkottuk meg.

A fenti kerettantervek két évfolyamos ciklusainak tanévekre bontását, valamint a kerettantervekben szereplő tantárgyak tematikai egységeinek évenkénti óraszámát az iskolával kapcsolatban álló tankönyvkiadók kerettantervekre vonatkozó ajánlásainak figyelembevételével határoztuk meg.

- Tantervünk biztosítja a nevelés és oktatás közös követelményeinek teljesítését, a tanulók képességeinek megfelelő műveltség megszerzését, és a szükséges kompetenciák kialakítását.
- Tantárgyi rendszerünk a Nemzeti Alaptanterv műveltségterületeire épül, kihasználva az integráció nyújtotta lehetőségeket is.
- Az ének-zene és matematika emelt szinten folyó tanulmányi munkának is a helyi tanterv az alapja, mely tartalmazza annak tananyagát és követelményeit. Lehetővé teszi a differenciálást, a lassabban haladókkal való foglalkozást és a tehetség kibontakoztatását egyaránt.
- Iskolánkban a 2009/2010-es tanévtől a TÁMOP 3.1.4/08/02-0064 pályázat keretében bevezettük a kompetencia alapú oktatást, matematika, szövegértés, idegen nyelv, szociális, életviteli és környezeti, életpálya-építési kompetencia területeken. A tanterv ennek figyelembevételével készült.
- A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is az általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek számára olyan, optimális képzési kínálatot biztosítunk, amely a lehető legnagyobb mértékben illeszkedik az egyén individuális igényeihez, képességeihez és tanulási előfeltételeihez, és hozzáférhetővé teszi számukra a többségi oktatási rendszer kínálatait.
- Tantervünkben kiemelten kezeljük a tanulók mozgásállapotának javítását, fejlesztését, mérését, a sport, a sportjátékok és az örömteli mozgás lehetőségeinek megteremtésével.
- Tantárgyainkban helyet kap a környezeti és egészségnevelési tananyag, természetesen az egyes természettudományos tantárgyaknál nagyobb súllyal.
- Tantervünk biztosítja az iskolaváltást érkező és távozó tanulók esetében egyaránt.

1.1. A képzés szakaszai

Iskolánk nyolc évfolyamos általános iskola.

- az elsőtől negyedik évfolyam végéig tartó alsó tagozat
- az ötödiktől nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat

A nyolcosztályos képzésben az első négy évfolyamon a tanítók vezetésével folyik az oktató-nevelő munka. Ötödiktől szaktanárok, szaktanítók irányításával folytatódik a képzés.

2. TANTÁRGYI RENDSZER ÉS ÓRASZÁMOK

2.1. Az alsó tagozat tantárgyi rendszere és óraszámai a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgy / évfolyam	1	2	3	4
Magyar nyelv és irodalom	7,5	7,5	7,5	7
Idegen nyelv				3
Matematika	4,5	4,5	4,5	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2 (3)	2 (3)	2 (4)	2 (4)
Informatika	1	1	1	1
Rajz	2	2	2	2
Technika	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Kötelező heti óraszám:	25 (26)	25 (26)	25 (27)	27 (29)

Iskolánkban a tanulók a 3-6. évfolyamon emelt szintű ének-zene oktatásban vehetnek részt. A kötelező órákon felüli órakeret terhére az 1-2. évfolyamon ének-zene irányultságú oktatásra heti egy, 3-4. évfolyamon emelt szintű ének-zene oktatásra heti két többlet órát biztosítunk.

Az 1-2. évfolyamon az ének irányultságú csoportok csoportbontásban, sávos rendszerben, heti 3, a 3-4. évfolyamon az emelt szintű oktatásban résztvevők heti 4 órában tanulják az éneket. Az emelt óraszámokat a zárójelben lévő számok mutatják.

Az 1-4. évfolyamon a TÁMOP 3.1.4/08/02-0064 pályázat szakmai programja szerint bevezetésre került a matematika és a szövegértés szövegalkotás kompetencterület oktatása felmenő rendszerben. Elterjesztése a belső képzési program szerint történik.

Választható óráinkból minden évfolyamon biztosítjuk a korrepetálást magyarból és matematikából, szükségletek szerint más tantárgyakból is.

Az iskolai sportkörökben biztosítjuk a tanulók mindennapos mozgási, sportolási lehetőségét.

Énekkari órákra alsósok és felsősök egyaránt járhatnak. Szakköreink kínálatából évek óta választhatnak diákjaink (angol, német, rajz, informatika, sakk, néptánc, LÜK, mozgásfejlesztés, énekkar, drámajáték).

Az alsó tagozat tantárgyi rendszere és óraszámai a 2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben

Tantárgy / évfolyam	1	2	3	4
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
Idegen nyelv	1	1	1	3
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2 (3)	2 (3)	2 (4)	2 (4)
Informatika	1	1	1	1
Rajz	2	2	2	2
Technika	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Kötelező heti óraszám:	25 (26)	25 (26)	25 (27)	27 (29)

A 2014/2015-ös tanévtől felmenő rendszerben az első idegen nyelv oktatása az első évfolyamon kezdődik.

Az első idegen nyelv az angol vagy a német lehet, mely a felsőbb évfolyamokon is folytatódik.

2.2. A felső tagozat tantárgyi rendszere és óraszámjai

Tantárgy / évfolyam	5	6	7	8
Magyar irodalom	2	2	2	2
Magyar nyelv	2	2	2	2
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4 (5)	4 (5)	4 (5)	4 (5)
Történelem	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2 (4)	2 (4)	1	1
Rajz	1	2	2	2
Dráma és tánc	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező heti óraszám:	28 (31)	28 (31)	31(32)	31 (32)

Az ének-zene oktatás 5. és 6. évfolyamon emelt szinten folyik heti 4 órában, évfolyamonként egy-egy csoportban, melyek szervezése sávos rendszerben történik.

5-8. évfolyamon emeltszintű matematika tanítást biztosítunk tanulóinknak heti 5 órában évfolyamonként egy-egy csoportban (szintén sávos rendszerben történik a szervezés).

3. KÉPZÉSI IRÁNYOK

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánkban emelt szintű tantárgy a 3-6. évfolyamon az ének-zene, az 5-8. évfolyamon a matematika tantárgy.

A szülői igények alapján és az idegen nyelv színvonalas tanításának és tanulásának biztosítása érdekében angol és német nyelv választható.

Magasabb évfolyamra történő tanulói átvétel esetén iskolánk kötelezően választható tantárgyaiból – a szaktanár előzetes felmérése alapján – a tanuló különbözeti, ill. osztályozó vizsgára utasítható.

A tanulók osztályba, illetve csoportokba sorolásáról – az iskola személyi és anyagi lehetőségeinek figyelembe vételével – az intézmény igazgatója dönt. A döntés előtt fel kell mérni a szülői és tanulói közösség igényét, be kell szerezni az érintett osztályfőnökök és szaktanárok véleményét.

3.1. Emelt szintű ének-zene oktatás (3-6. évf.)

Iskolánkban a zenei nevelés sajátos feladatot vállal a tanulók érzelmi, értelmi és jellemnevelésében.

Kodály Zoltán világszerte elismert zenepedagógiájának az elveire épülő emelt szintű ének-zenei nevelést, oktatást folytató általános iskolaként tervezzük a jövőt.

Tesszük ezt azért, mert a zene örömet ad, lelkesít és megnyugtat. Ez a gazdag érzelmi hatás a beleélés és átélés a közvetlen cselekvés eszközeivel színesíti a fantáziát, formálja az ízlést és fogékonyra teszi a gyermekeket más emberek, közösségek és kultúrák értékeinek befogadására.

Zenei nevelésünk módszertani alapelve, hogy az aktív zenélés, a közös éneklés, s az ehhez szükséges kottaolvasási és íráskészség feltétele és segítője a zeneértés fejlődésének és a zeneirodalomban való tájékozódásnak. Zenei foglalkozásaink természetes eleme az énekhang, minden gyermek veleszületett hangszere.

Mivel a mozgás és a tánc az emberi kultúra ősi eleme, ezért tervezzük a zenei nevelésbe a népi gyermekjátékok, népi táncok és történelmi táncok tanítását.

A szakosított tantervű ének-zenei osztályok nemcsak speciális többlettudást biztosítanak a tanulóknak számára, hanem segítik a személyiség fejlődését, a kommunikációt és kreativitást, egymás iránti szeretetet a zene közvetítésével, a helyes időbeosztást, fegyelmet, aktív részvételt és az érzelmek kifejezésének képességét.

A magas szintű művészi munka a karéneklésben teljesebben ki műveltséget közvetítő és szolgáló szerepkörben.

E terület tevékenysége olyan sajátosan egyedi művészeti magatartás lehetősége az iskolai közösség számára, amellyel más tantárgyak személyiségformálóként nem rendelkeznek, ugyanakkor szolgáltatást nyújt kultúra közvetítőként a társadalom felé.

A hazai és nemzetközi kórusfesztiválokon, hangversenyeken történő fellépésekkel hirdetjük magyarságunkat, Európához tartozásunkat, de egyben törekszünk más népek kultúrájának, életmódjának megismerésére.

Mindezek támogatására dolgoztuk ki a „Kodály útján” – emelt szintű ének-zene oktatás gyakorlata című jó gyakorlatunkat.

A Kodály-féle zenei nevelés az iskolában több más tantárgy tanulására pozitív transzfer-hatást gyakorol.

A nyelvi oktatásban:

- a nyelvi intonáció különbségeinek megkülönböztetése,
- hangzóformálás, helyes kiejtés,
- szókincs gyarapítása,
- figyelem apró részletekre,
- pontosság az írásban.

3.2. Emelt szintű matematika oktatás (5-8. évf.)

Iskolánk 5-8. osztályaiban évfolyamonként egy csoportban emelt szinten tanítjuk a matematikát. A szülői elvárások, a személyi feltételek és célok találkozása biztosította a lehetőséget számunkra az igényes és hangsúlyozott matematika tanítás megvalósításához. Ez továbbra is fontos célkitűzésünk, hisz a matematika – a tanuláshoz való sokirányú kapcsolódással – a gyakorlatban és a tudományokban való felhasználással válik nélkülözhetetlen tantárggyá.

Legfontosabb céljaink a rugalmas, fegyelmezett gondolkodásra nevelés, a célszerű és ötletes megoldások önálló megkeresésére való képesség kialakítása; amelyek feltételezik a legfontosabb gondolkodási módszerek, a gyakran használt eljárások, feladat-megoldási stratégiák és a szükséges ismeretek egységét.

A célok eléréséhez a matematika órák hatékony kihasználása mellett segítséget nyújtanak a versenyek (folyamatos háziverseny, városi, megyei matematika versenyek), amelyeken tanulóink közül sokan vesznek részt, többen kiemelkedő eredménnyel. Biztosítjuk a középiskolai felvételi illetve a középiskolai tanulmányok nagyon jó megalapozását.

(Felméréseink alapján az emelt szintű matematikát tanuló diákjaink az átlagosnál jobb eredménnyel végzik középiskolai tanulmányaikat.)

3.3. Kompetencia alapú oktatás

Intézményünk pedagógiai programjában a NAT 2007-es módosítása következtében megjelent a kompetencia alapú oktatás. A megkezdett folyamatokat felerősítette, hogy intézményünk a TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0064 pályázat kedvezményezettje, ennek keretében a 2009/2010-es tanévben módszertani és tartalmi megújulás kezdődött el.

A tanév során szerzett tapasztalataink alapján kerül sor a pedagógiai programunk módosítására, melynek során rögzítjük mindazokat az alapelveket, célokat és feladatokat, melyek a kompetencia alapú oktatás helyi alkalmazását és elterjesztését szolgálják.

3.3.1. A kompetencia alapú fejlesztés stratégiája

A világban zajló gazdasági, technológiai és társadalmi változások közvetlenül próbára teszik az egyén alkalmazkodó képességét, ugyanakkor a közösséget új szerepek vállalására készítetik. Intézményünk számára óriási kihívás, hogy feladatunk teljesítése során fokozott versenyhelyzetnek és a változó munkaerő-piaci igényeknek megfeleljünk.

Nem folytatható az a több évtizedes gyakorlat, amikor a tanulási folyamat lezárul az iskolai tanulmányok befejezésével. A jövőben az életpálya bármely szakaszában szükségessé válhat annak módosítása. A hangsúly a hagyományos tartalomközpontú oktatásról a kompetenciák, azaz a képességek, készségek és az alkalmazásképes tudás fejlesztésére tevődik át, hiszen elsősorban ezek révén válhat bárki képessé az egész életen át tartó tanulásra.

3.3.2. A kompetencia alapú oktatás alkalmazásának céljai

- a sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése,
- kompetencia alapú oktatás elterjesztése,
- a kompetencia-alapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése, és megvalósítása,
- a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése,
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése,
- az esélyegyenlőség érvényesítése,
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása,
- egyéni fejlesztési tervek készítése,
- digitális írástudás elterjesztése.

A TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0064 projektben a kompetencia alapú oktatás bevezetését a kompetencia alapú program terve szerint végeztük.

3.3.3. A kompetencia alapú program célja

- az iskolák helyi tantervének alapjául szolgálhat,
- alapját képezheti a gyermekre figyelő pedagógiai szemlélet elterjedésének,
- elősegíti a kompetencia alapú tanulás általánossá tételét,
- ösztönzi az együttnevelés gyakorlatának elfogadását,
- feltételt teremt többféle metodika közötti választásra,
- korszerű tanulói értékelést ösztönöz,
- pedagógiai alapvetést ad a differenciáló tanulásszervezéshez, az egyéni fejlődéshez igazodó tanítási gyakorlatot kiszolgáló taneszközrendszer kifejlesztéséhez, lassított tempójú, a cselekvéses tanulást előnyben részesítő metodikai innovációk kidolgozásához,
- tájékoztató pontokat ad az új szemléletű pedagógusképzés és továbbképzés elméletének és gyakorlatának kimunkálásához.

3.3.4. A kompetenciaterületek fejlesztési feladatai

- minőségi elmozdulást hozhat a lényegesen hatékonyabb alapozás tekintetében,
- reális esélyt teremt a tanulók kulturális, képességbeli és tanulási szükségletekben megmutatkozó különbözőségeinek kezeléséhez,
- megfelelő ismeretek tevékeny felhasználása,
- a kisiskolás korban elsajátított alapkészségek kialakítása, fejlesztése,

- a digitális kultúra eszköztudásának alkalmazása a mindennapi gyakorlatban,
- megelőzhető legyen a lemorzsolódás, feleslegessé válják a szegregáció.

3.3.5. A NAT-ban megjelenő kulcskompetenciák

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos kompetencia
- Digitális kompetencia
- A hatékony, önálló tanulás
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai–művészeti tudatosság és kifejezőképeség

3.3.6. A TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0064 pályázat szakmai programja szerint intézményünkben az alábbi kompetenciaterületek kerültek bevezetésre

- szövegértés-szövegalkotás,
- matematika,
- idegen nyelvi (angol),
- szociális, életviteli és környezeti,
- életpálya-építési kompetenciaterület.

Forrás: sulinovadatbank.hu

Szövegértési-szövegalkotási kompetenciaterület

A fejlesztés célja

- Kommunikáció-központúság. A kommunikációval kapcsolatos ismeretek, szabályszerűségek, normák megtanítása és gyakorlása. A szövegértés-tanításnak ebben a formában nemcsak célja, hanem módszere is a kommunikáció, hiszen a feladatmegoldások, az ellenőrzés, az értékelés folyamatos eszmecserét feltételeznek a tanár és a diákok között. A program a szövegértési képességeket olyan tanulási folyamatban fejleszti, amely a tanuló és a pedagógus demokratikus együttműködésére, vitáira-eszmecseréire épül, kommunikatív cselekvésekre ösztönöz, önállóságot és kritikai készséget kíván.
- Tevékenység-centrikusság. A tanulónak nem pusztán kérdésekre kell megtalálniuk a választ, hanem a különböző típusú szövegekkel - akár maguk által elgondolt - műveleteket kell végezniük.

- Rendszeresség. A szövegértés-szövegalkotás gyakorlása minden műveltségterület feladata. A felelősség és a fejlesztés egy tantárgyra szűkítése a program hatásvesztését okozza. A mérések nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják.
- Differenciáltság. Kívánatos, hogy a foglalkozások megszervezésének alapja az egyéni képességek, problémák, tempó legyen. A differenciálás szempontja lehet a tanulók szövegértési, illetve szövegalkotási problématípusa, tempója vagy a szükséges tanári támogatás mértéke. A tanulási folyamat hatékonysága nem a tanuló-csoport összteljesítményén, hanem az egyes tanulók fejlődésének ütemén mérhető.
- Partnerség. A program lehetővé teszi, hogy a pedagógus a munka nagy részében a tanulókkal partneri viszonyban, segítő-tanácsadó státusban legyen, ne pedig a hierarchikus tanár-diák viszonyt képviselje.
- Kutatószemlélet. A program célja, hogy feloldja az olvasási kudarcok okozta szorongásokat. Ennek egyik feltétele a tévedések és a próbálkozások lehetőségének megadása. A kutatószemlélet fontos eleme a kérdésfeltevés.

Integrált magyartanítás - a nyelv és az irodalom új viszonya

A szövegértés-szövegalkotás kompetenciafejlesztés az eddig döntően kronologikusan szervezett irodalomoktatás és leíró nyelvtan tanítása helyébe az integrált nyelvi-irodalmi-kommunikációs képességfejlesztést szolgáló magyartanítást állítja. Ennek egyik része a hatékony kommunikációs képességfejlesztés:

- a különféle közlési helyzetekben és szövegtípusokban való kommunikáció tudatos stratégiáinak felépítése,
- a kommunikációs magatartásmódok és tevékenységek egyszerre kreatív és normatív használata,
- az egyéni közlési stratégiák kialakítása és használata,
- a nyelvi norma, illetve az attól való célszerű eltérés lehetőségei közti választás képessége,
- a nyelvi problémaészlelés képességének folyamatos fejlesztése,
- a szövegértési és szövegalkotási automatizmusok kialakítása az egyes szövegtípusok szerkezeti és jelentéstani jellemzőinek felfedeztetésével,
- a nem verbális önkifejezés képességének fejlesztése, illetve a partner nem verbális jelzéseinek értelmezése.

A kommunikációs képességfejlesztés feltétele a szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztésének. A működő nyelv vizsgálatával a szövegértés a következő szempontok szerint valósítható meg:

- a szöveg grammatikai alapjainak felfedeztetése és kommunikatív alkalmazása,
- nyelvi adatokkal műveletek végzése,
- szabályfelfedeztetés: a kontextus hatása a közlések jelentésére és formájára,
- a lineáris építkezés grammatikai szabályainak alkalmazása,

- a szavak, terminusok, mondatok és szövegkörnyezetek kétirányú viszonyainak felismertetése és alkalmazása,
- szövegtípusok interpretálása és alkotása,
- a szöveg logikai és tematikus szerkezete, nyelvtani tulajdonságai és a kommunikációs helyzet egysége mint problémamegoldó stratégia,
- a szöveg háttérmondatainak és előfeltevéseinek szerepe a szöveg értelmezésében,
- a racionális és sikeres vita stratégiáinak elsajátítása.

Matematikai kompetenciaterület

A fejlesztés célja

A kidolgozott programcsomagok az alább felsorolt készségek, képességek közül a számlálás, számolás, mennyiségi következtetés, valószínűségi következtetés, becslés, mérés, mértékegységváltás, szövegesfeladat-megoldás, problémamegoldás, rendszerezés, kombinativitás, deduktív következtetés, valamint az induktív következtetés fejlesztését segítik elő.

A matematikai kompetencia készség- és képességkomponensei

- Készségek (számlálás, számolás, becslés);
- Gondolkodási képességek (rendszerezés, deduktív és induktív következtetés);
- Kommunikációs képességek (relációszókinccs, szövegértés, térlátás);
- Tudásszerző képességek (problémaérzékenység, megoldás, metakogníció);
- Tanulási képességek (figyelem, emlékezet).

A matematikai kompetencia fejlesztési területei

A típusú programcsomagok a matematika műveltségterületének teljes egészét lefedik. Olyan tananyagszervezési-módszertani megoldásokat tartalmaznak, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulókat bevonjuk a tudás- és készségelsajátítási folyamatba; azaz átalakul a matematikatanítás egész folyamata. Erős hangsúlyt kap a tevékenységközpontú módszertan. Dominálja a folyamatokat a játék és az eszközhasználat, a megfelelő tanulási környezet kialakítása, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása. Megteremtődik a lehetőség arra, hogy a tanulók saját tanulási tevékenységüket felidézzék, reflektáljanak rá. A matematikatanulás alapja a cselekvő, személyes tapasztalatszerzés. A jó munkakörnyezet egyik feltétele a tévedés és a vita szabadságának biztosítása. A problémafelvetés, ahol csak lehet, életszerű helyzetekből indul ki, amelyek a gyerekeket körülvevő világ jobb megértését segítik. Az egyes témakörök feldolgozása során a hagyományos módszerek mellett a számítógép használata is szerepet kap.

A kezdő szakasz végére körvonalazódik az elérendő minimális szint ahhoz, hogy a következő szakasz munkája biztonságosan elkezdhető legyen, körvonalazódnak azok a képességek is, amelyek a matematikatanulás folytatásának feltételét jelentik.

Idegen nyelvi kompetenciaterület

A fejlesztés célja

Az idegennyelv-tanulás hatékonyságának növelése érdekében szükség van az iskolában folyó idegennyelv-tanítási gyakorlat megújítására. A modernizációt kompetencia alapú nyelvtanítási programok bevezetésével kívánjuk megvalósítani. Ez a kommunikatív nyelvi kompetencia fej-

lesztését jelenti. Ennek érdekében olyan oktatási programcsomagok alkalmazását tűztük ki célul, amelyek figyelembe veszik a tanulók életkori sajátosságait, érdeklődését és ismereteit; témakörök, beszédzándékok és szituációk köré szerveződnek, és lehetővé teszik, hogy a tanulók értelmes cselekvések során, kommunikatív feladatok végrehajtása közben sajátítsák el az idegen nyelvet.

A tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és folyamatos fejlesztése során három szempontot kell feltétlenül figyelembe venni: egyrészt a tanulók és a társadalom szükségleteit; másrészt azokat a tanulók által elvégzendő feladatokat, amelyek e szükségletek kielégítéséhez elengedhetetlenek; harmadrészt pedig a feladatok elvégzéséhez szükséges, kialakítandó, fejlesztendő kompetenciákat.

Legjellemzőbb módszerek és munkaformák az idegen nyelvi kompetencia fejlesztésében:

- felfedezés,
- megbeszélés,
- vita,
- dráma,
- játék,
- pár- és csoportmunka,
- projektmunka.

Szociális, környezeti és életviteli kompetenciák

A fejlesztés célja

A szociális, környezeti és életviteli kompetenciák körébe olyan attitűdök, készségek és képességek tartoznak, amelyek alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének egyaránt.

E terület lényeges attitűdelemei az önbizalom, az öntudatos és a környezetért is felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, a demokrácia tisztelete, a tolerancia és az őszinte kommunikáció, az értelmes kockázat vállalásának bátorsága. A kapcsolódó képességcsoport legfontosabb összetevői az egyén szintjén a reális énkép kialakításának képessége, a frusztráció elviselése, a reális egyéni célok kitűzésének és követésének képessége, a szabályok és a vágyak összehangolásának képessége, a cselekvési alternatívák meglátásának képessége, a döntési képesség, a kezdeményezőképeség, az akaraterő és a kitartás. A társas viselkedés terén pedig az empátia, a kommunikációs és kooperációs készség, a vitázó- és érvelőképesség, a konfliktustűrő, -kezelő, -megoldó képesség, valamint a vezető- és szervezőképesség kap kitüntetett szerepet.

Mindezek olyan képességek, amelyek nagyon hosszú időn át és nagyjából közvetett hatások alatt formálódnak. Bár fontosságuk talán mindenki számára nyilvánvaló, e képességek rendszerű fejlesztését eddig még nem célozta meg a hazai közoktatás.

Jellegzetes módszerek:

- kooperatív tanulás,
- projekt-módszer,
- vita,
- dráma,

- kutatás,
- felfedezés,
- terepgyakorlat,
- interjúkészítés,
- újságírás.

Iskolánkban a szociális kompetenciák fejlesztésén belül az Én és a világ című alapfokú kompetenciafejlesztő programcsomag alkalmazása került bevezetésre. Az Én és a világ című programcsomag olyan modulokból épül fel, amelyek minden nehézség nélkül beilleszthetők az osztályfőnöki órák keretébe.

A moduláris felépítés lehetővé teszi a témakörök sorrendjének helyi igények szerinti kialakítását. A gazdag tartalmi kínálat következtében pedig sokféle tanórai fejlesztési cél kiszolgálására alkalmas a program.

Az szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületet az osztályfőnöki órák teljes lefedettségével vezettük be.

Életpálya- építési kompetenciaterület

A fejlesztés célja

A gyerekek tisztában legyenek saját képességeikkel, meg tudják fogalmazni a jövőjükkel kapcsolatos elképzeléseiket, és ezek alapján képesek legyenek megtervezni és felépíteni majdani életpályájukat. Mindezeket figyelembe véve fő feladatunk tanulóink felkészítése arra, hogy életpálya-elképzeléseiket a valóságos, egyben változó helyzetekhez tudják igazítani, képesek legyenek terveiket felülvizsgálni és módosítani, erőforrásaik átcsoportosításával a krízishelyzeteket elkerülni.

Az életpálya-építési kompetenciák fejlesztési csomópontjai

Helyzetmeghatározás:

- alkalmasság a pillanatnyi körülmények, lehetőségek, ismeretek, képességek, érdeklődés és vágyak megítélésére.

Döntési csomópontok felismerése és döntéshozás:

- döntéshozás és a helyzetmeghatározás kongruenciájának megteremtésére.

Célkitűzés, tervezés, megvalósítás.

A helyzetmeghatározás alapján alkalmasság

- a célok megfogalmazására,
- a megvalósítás lépéseinek meghatározására és sorrendezésére,
- az idővel való gazdálkodásra,
- a kockázatelemzésre és a kockázatok kiküszöbölésének módjára,
- az akadályok elhárítására.

Az életpálya-építési kompetenciák fejlesztésének alapelvei

- A tanulónak tisztában kell lennie kapott feladatainak céljával, a sikeres teljesítés kritériumaival, a mérhető, egyértelműen meghatározható követelményekkel.

- A tanulónak minden esetben kellő próbálkozási (tévedési) lehetőséget kell adni, lehetőséget és támogatást kell biztosítani ahhoz, hogy problémáit megfogalmazza, gondjainak megoldásához segítséget kérjen.
- Az alkalmazott módszereknek és tanulásszervezési módoknak lehetővé kell tenniük a személyes megnyilvánulást, a próbálkozást, kísérletezést, a kérdezést, segítségkérést, a tanulók közötti együttműködést.
- Szokássá kell alakítani a tanulás során a tervezést, a döntések indoklását, a vélemény indoklását, az önállóságot, a kérdésfeltevést.
- Lehetőséget kell teremteni az egyéni megoldásoknak, értékelni kell az eredetiséget, a kritikus és önkritikus magatartást, valamint mások munkájának támogatását, a szolidaritást.
- Az életpálya-építési kompetenciák eredményes fejlesztése érdekében a pedagógusnak törekednie kell az iskola és a család folyamatos együttműködésének biztosítására is.

Az életpálya-építés kompetenciaterületet az osztályfőnöki órák teljes lefedettségével vezettük be.

3.3.7. A TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0064 pályázat szakmai programja szerint az alábbi tanulásszervezési módszerek, eljárások kerültek bevezetésre

Kooperatív tanulásszervezés

Az ember társas lény. A kisgyerek az iskolázás első éveiben inkább környezetének kiszolgáltató, mintakövető. A kölyök, a kamasz számára a társakkal való jó viszony érzelmi biztonságának egyik fő forrása. A kooperatív tanulás mindennek a figyelembevételét jelenti. A gyerek ilyenkor nem úgy tanul, mintha csak a tanár lenne a tudás forrása (frontális oktatás), hanem a csoport valamennyi tagjának érdeke, hogy valamit megtanuljanak. Mivel tanulás közben kölcsönösen függenek egymástól, együttműködési képességeik biztosan fejlődnek, baráti viszonyok alakulnak ki köztük. Szaknyelven szólva: motiváltak közös célok elérésére, s közben fejlődnek kommunikációs képességeik, technikáik.

Ez a tanulási mód jobban fejleszti a problémamegfogalmazás, a problémamegoldás, az elemzés, a kutatás képességeit. Ezek a képességek alkotó folyamatokat indítanak el és fejlesztenek, szemben a memorizálás és visszamondás reprodukáló jellegével. Mivel a kooperatív munka során a diákoknak az anyagot újra fel kell építeniük, nézeteiket össze kell hasonlítaniuk, sokkal mélyebben megértik a tanultakat.

Differenciált tanulásszervezés

Differenciált tanulásszervezési módszerekkel lehetővé tesszük a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekeltségének megfelelő fejlesztését.

Alkalmazzuk a heterogén összetételű csoportok együttes kezelésének módszereit. Ugyanakkor törekszünk arra, hogy a tanulóknál kialakuljon az igény arra, hogy - egyéni képességeik, lehetőségeik figyelembevételével - egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket.

Egyéni haladási ütemű tanulásszervezés

A diákok tanulási folyamatát segítjük a nekik megfelelő tanulásszervezéssel. Ehhez tisztában kell lennünk az adott gyermek alapszükségleteivel, előzetes ismereteivel, erősségeivel, hiányosságai-

val, valamint a tanulási egység végére elérendő célokkal, követelményekkel is. Csak ezen ismeretek birtokában fogalmazhatók meg egyénre lebontott fejlesztési feladatok, célok és követelmények. Mindez tudatosan átgondolt folyamatot feltételez, mely során az elérendő célokat, kialakítandó és megerősítendő viselkedési és magatartási normákat konkrét tevékenységi szintre, az egyes egyén szintjén elérendőkre és megvalósítandó feladatokra bontjuk.

Projekt

A projekt sajátos tanulási egység, melynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválaszolása, hanem a legtöbb vonatkozásnak, összefüggésnek feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusán kapcsolódik.

A projektmódszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten történik. Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges.

Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyzete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában. Kooperativitása a tanári és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a tanár irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik, a közös tervezésben, cselekvésben és ellenőrzésben érvényesül. A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleséget. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot.

A projektmódszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.

A projektünk célja: olvasóvá nevelés, a könyvek megszerettetése.

A megvalósítás időpontja: a tanév őszi hónapjai.

Résztvevők: 4. évfolyam

Boldogságóra program, pályázat a Boldog iskola cím elnyerésére

A Boldogságórákat Magyarországon 2014 szeptemberében indította el a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében Bagdi Bella, az alapítvány elnöke. Iskolánk a 2016/2017-es tanévtől minden osztály részvételével csatlakozik ehhez a programhoz. A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára. **Prof. Dr. Bagdy Emőke**, „Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játékaik, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermekeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőtté válás vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.”

A Boldogságórák célja:

A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal,

képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.

Vizsgálatok bizonyítják, hogy a Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek. A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben: 1. Boldogságfokozó hála, 2. Optimizmus gyakorlása, 3. Kapcsolatok ápolása, 4. Boldogító jócselekedetek, 5. Célok kitűzése és elérése, 6. Megküzdési stratégiák, 7. Apró örömök élvezete, 8. Megbocsátás, 9. Testmozgás, 10. Fenntartható boldogság.

Azért csatlakoztunk a programhoz, mert

- Fontosnak tartjuk az értelmi nevelésen túl a gyermekek lelki nevelését.
- Tapasztaljuk, hogy a pozitív megerősítés kihat a gyermek önismeretének egészséges fejlődésére, teljesítményére és eredményeire, kapcsolataira.
- Tanítványaink a program segítségével olyan technikákat tanulhatnak, ami segítséget ad számukra a mindennapi életben.
- A program pozitívan befolyásolja az osztályközösség kialakulását is.
- Hiszünk abban, hogy minden gyermeknek jár a boldogság.
- Minimum havi egy órában a feladatok játékos, vidám, kreatív formát öltenek, melyek a havi boldogságfokozó témát bontják ki, és gyakorlatban fejlesztik az optimista gondolkodást, tapasztalati tanulás útján.
- A feladatok három különböző nehézségi szinten kerülnek feldolgozásra.
- A hónap további részében, tetszőleges időszakokban szabadon kreatív feladatokra, dalok megtanulására, vidám szabadidős tevékenységek végzésére fordíthatjuk időt.

Pedagógusaink munkáját az alsó-, felső tagozatos korosztály számára kidolgozott Boldogságóra szakkönyvek támogatják.

Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok öt tanítási napon, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulásszervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységét biztosító választható programok. Pályázatunk szakmai programjába beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált feldolgozására alkalmasak.

A témahét időtartama alatt az egyes tanórákon a témával kapcsolatos ismereteket sajátítják el a gyerekek az 1-8. évfolyamokon. Minden tantárgy 1 tanóráját a programhoz köthető tananyaggal töltjük meg, melyet a tanmenetben is rögzítünk. Egész évfolyamokat, tagozatokat érintő témákban meghívott előadókat hallgathatunk meg.

Az óráközi szünetekben megtekinthetők az ünnepi órákon készült produktumok (plakátok), a tanulók előadhatják műsoraikat.

A feladatokat az osztályban tanítókkal, szaktanárokkal végzik el a gyerekek, illetve a délutáni napközis foglalkozások alkalmával a csoport vezetőjével.

A témahét programja szervesen kapcsolódik a délelőtti tanórákhoz, illetve jól illeszkedik a napközis, szabadidős programokhoz.

Az őszi témahét címe: Törődj magaddal! (egészséges életmód)

Részvevők: 5-8. évfolyam valamennyi osztálya

Tavaszi témahét címe: Víz, egészség, élet

Részvevők: az iskola minden osztálya

Intézményünk a minisztérium által meghirdetett témaheteken is részt vesz:

A **digitális témahét** programjai iskolai szinten kerülnek megvalósításra.

A **fenntarthatóság-környezettudatosság** témahetén a felső tagozat vesz részt.

A témahetekhez kapcsolódó programokon a tantervben előírt, tanmenetben megjelenített, az adott témával összefüggő tanítási órákat, foglalkozásokat a témahét keretében szervezi meg. A témahetek általános célja a XXI. század köznevelési elvárásainak megfelelő gyakorlati, mindennapokban használható ismeretek élményszerű, játékos módon történő átadása, szemléletformálás, egyúttal új pedagógiai módszerek kipróbálására való ösztönzés. A programok megtartásához önkéntesek közreműködését is kérjük, nyitottabbá téve ezzel az iskola világát.

Intézményünk rendszeresen részt vesz az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő HATÁRTALANUL! program keretében meghirdetett pályázatán. A pályázat célja a magyarországi köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részesülő, 7. évfolyamon tanuló diákok Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia vagy Horvátország magyarlakta területeire irányuló tanulmányi kirándulásának támogatása.

3.3.8. Tanulásszervezési eljárások:

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az úszás oktatását – a tanulócsoporthoz utaztatásának megszervezésével, és a Székesfehérvár Városgondnoksága Kft. együttműködésével a városi Csitány G. Emil uszodában végezzük.

Az iskola a tanulók számára kötelező, illetve indokolt esetben kötelező tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi:

- napközitthon;
- tanulószoba;
- egyéni fejlesztő foglalkozások;
- logopédiai foglalkozások;
- rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások;

Az iskola a tanulók számára – legalább nyolc tanuló önkéntes jelentkezése alapján az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat szervezi:

- szakkörök;
- énekkar;
- tömegsport, iskolai sportköri foglalkozások;
- felzárkóztató foglalkozások;
- tehetséggondozó foglalkozások;
- felvételi előkészítő foglalkozások.

A tanórán kívüli foglalkozásokra történő tanulói jelentkezés – a felzárkóztató foglalkozások, az egyéni fejlesztések és a logopédiai foglalkozások kivételével – a tanuló érdeklődése, tehetsége, illetve szándéka alapján önkéntes. A tanórán kívüli foglalkozásokra való jelentkezés tanév elején történik és egy tanévre szól.

A felzárkóztató foglalkozásokra, az egyéni fejlesztésekre és a logopédiai vagy rehabilitációs foglalkozásokra kötelezett tanulók, gyermekek részvétele a foglalkozásokon kötelező, ez alól felmentést – a szülő írásbeli kérelmére – kizárólag az iskola igazgatója adhat.

A tanórán kívüli foglalkozások vezetőit az iskola igazgatója bízta meg, akik munkájukat munkaköri leírásuk alapján végzik. A foglalkozásokról naplót kell vezetni.

Az osztályfőnökök – vagy az iskola - által szervezett olyan kiránduláson, csoportos látogatáson vagy egyéb szabadidős foglalkozáson, ahol a felmerülő költségeket vagy azok egy részét a szülőknek kell fedezniük a tanulók részvétele nem kötelező, önkéntes. Az ilyen foglalkozásról távol maradó tanulók számára az iskola a felügyeletet, illetve a foglalkoztatást biztosítja.

3.3.9. A kompetencia alapú oktatás implementációjának célrendszere, a célok ütemezése:

A kompetencia alapú oktatás fenntarthatóságát fontosnak tartjuk, mert minőségi elmozdulást hozhat a lényegesen hatékonyabb alapozás tekintetében. Reális esélyt teremt a tanulók kulturális, képességbeli és tanulási szükségletekben megmutatkozó különbözőségeinek kezeléséhez, így ennek megvalósítására törekszünk az alábbiak szerint:

- a módszer fenntartását felmenő rendszerű tanulószervezéssel biztosítjuk,

A 2009/2010-es tanévben két jó gyakorlatot vettünk át a TÁMOP-3.1.4-08/2-2008-0064 pályázat keretében.

Címe:

- CMPC-vel támogatott tanítási környezet.
- Egyéni lehetőségekhez igazított tanulószervezés.

Jó gyakorlatnak nevezzük az adott szakmai kritériumoknak (NAT, ONAP) megfelelő innovációt, oktatási-, pedagógiai gyakorlatot, amely az intézmény fejlesztő munkáját az osztálytermi, illetve egyéni fejlesztési szintig pozitívan befolyásolja.

További célunk:

- A kompetencia alapú oktatás intézményi lefedettségének elérése.
- Részvétel a közoktatás fejlesztési program továbbvitelében, terjesztésében.
- „Jó gyakorlatok” kidolgozása, átadása, átvétele.

Feladataink:

- Módszertani kultúra továbbfejlesztése.
- További pályázati lehetőségek keresése.

Iskolánk négy „jó gyakorlattal” rendelkezik. A jó gyakorlataink segítik az áttérést a tananyagközpontú módszertanról a gyermekközpontú pedagógiai eljárások alkalmazására, és kiemelten célozzák több kompetenciaterületen a különböző kompetenciák fejlesztését.

Iskolánk jó gyakorlatainak címe:

- „Elfogadva követelj!”
- „Mihály napi vásár”
- „Kodály útján” –emelt szintű ének-zene oktatás gyakorlata
- „Kulcs a matematikához”

Törekszünk arra, hogy több jó gyakorlatot kimunkáljunk, és más intézmények számára is hozzáférhetővé tegyük.

Saját pedagógusainknak is lehetőséget biztosítunk mások jó gyakorlatának megismerésére.

Referencia-intézmény

A referencia-intézmény „Egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkező, és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes intézmény. A referencia-intézmények pedagógiai kultúrája és eszközzrendszere egészében példászerű, koherenciával bír: tanulmányozható és komplex módon vagy elemeiben átvehető.”

A referencia intézményi cím elnyerésével bizonyításra kerül, hogy az adott intézményben innovatív szemléletű, korszerű és magas színvonalú pedagógiai munka folyik. A referencia intézmény alapvető feladata továbbra is az odajáró gyermekek magas szintű nevelése, oktatása, fejlesztése, de e mellett felvállalja, hogy más intézmények számára szakmai támogatást, referencia intézményi szolgáltatást - hospitálási lehetőség, pedagógiai együttműködés - nyújt és átadja a jó pedagógiai gyakorlatait.

Iskolánk:

- Befogadó, és az egyéni fejlődést biztosító oktatás-nevelés eljárásait érvényesítő pedagógiai módszereket alkalmaz.
- Pedagógiai munkájában megjelenik a kompetencia alapú nevelés-oktatás tartalmának és módszereinek alkalmazása.

- Munkakultúráját nyitott nevelési-oktatási környezet jellemzi: a szülőkkel, a civil szervezetekkel, és a helyi társadalommal kiépített partnerkapcsolatai erősek.
- Vezetése és tantestülete egyaránt elkötelezett a referenciainstítúciónak válás folyamatában, a szolgáltatás feladataiban.
- Folyamatos önfejlesztésre kész.
- Önértékelési rendszert működtet.
- Vállalja a külső értékelésben való konstruktív részvételt.
- Kidolgozott külső-belső szakmai kapcsolati formákkal rendelkezik.
- Szervezeti kultúrájára, pedagógiai gyakorlatára jellemző a team-munka és a pedagógusok közötti aktív együttműködés.
- Az IKT eszközöket és módszereket a pedagógiai programjában foglaltak szerint alkalmazza.

A referencia-intézményi előminősítés során elnyert pályázat keretéből beszereztük a szolgáltatói szerep betöltéséhez szükséges tárgyi eszközöket, valamint a pedagógusok több, a referencia-intézményi szerep különböző területeit megalapozó továbbképzésen vettek részt.

Intézményünk az alábbi referencia területhez kapcsolódó minősített jó gyakorlattal rendelkezik:

- Befogadó pedagógiai gyakorlat /integrációs pedagógiai program alkalmazásában mintaadó intézmény, referenciahely.

A Székesfehérvári Kossuth Lajos Általános Iskola 2014-ben jelentkezett a referencia-intézményi minősítésre.

A 2015. augusztus 25-én történt eredményes minősítő-eljárás után iskolánk felvállalja a referencia intézményi szolgáltató szerepet, mint **Befogadó pedagógiai gyakorlat /integrációs pedagógiai program alkalmazásában mintaadó intézmény, feladat ellátási hely. Ezzel egy időben „Jó gyakorlatunkat” átadjuk az adaptálni szándékozók részére. Intézményünk a 2015-ös tanévtől „A múlt nélkül nincs jelen” módszertani modellt adaptálását kezdte meg.**

3.3.10. A digitális pedagógia elterjesztésével kapcsolatos tevékenységek, célkitűzések

A NAT kompetenciaterületek fejlesztését tovább erősíti az oktatási programok implementációját támogató IKT taneszközök bevezetése. A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A digitális pedagógiai módszertan 3-as célú kompetenciafejlesztés:

- a tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése,

- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése,
- a konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése.

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok:

- csoportmunka,
- pármunka-tanulópár,
- egyénre szabott munka,
- részben egyénre szabott munka,
- önálló munka.

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megvalósulási formái:

- mennyiségi differenciálás,
- minőségi differenciálás,
- tanulási követelmények differenciálása.

Ajánlott órátípusok:

- új ismeretanyag feldolgozása,
- alkalmazás-gyakorlás,
- összefoglalás, ellenőrzés-diagnosztikus mérés.

Alkalmazására szánt feladattípusok:

- problémamegoldó csoportfeladatok,
- alkotó feladatok,
- felfedező, kutató feladatok,
- érvelésre-vitára alkalmas feladatok,
- ellenőrzés, értékelés.

Digitális tartalmak:

- az iskola saját honlapja, diákoknak, szülőknek, tanároknak szóló információkkal,
- multimédia tartalmak (pl. képek, mozgóképes állományok, animációk, hangállományok),
- multimédia CD-k, DVD-k, egyéb tömegtároló eszközök.

A tanórán alkalmazott diagnosztikus, fejlesztő-formatív és szummatív célú pedagógiai ellenőrzési, értékelési, mérési eljárások és feladatok IKT eszközök és szolgáltatások alkalmazásával, támogatásával történő megvalósítása, elősegítve ezzel a NAT célkitűzéseinek megfelelően az egyénre szabott tanulási követelmények érvényesülését, a differenciált tanulásszervezési eljárások elterjedését, valamint a hatékony és önálló tanulás kialakulását.

A digitális írástudás kialakításának részletes tervezete az iskola IKT stratégiájában - a TÁMOP 3.1.4/08/02 projekt innovációs tevékenysége megvalósításaként - került megfogalmazásra.

3.4. A sajátos nevelés igényű tanulók oktatása, nevelése, rehabilitációs tevékenységek

Iskolánk részt vesz a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű – a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott, beszéd fogyatékos, valamint az önkormányzat felkérésére egyedi elbírálással autista - gyermekek iskolai oktatásában, nevelésében, amennyiben intézményünk a kijelölt iskola.

Pedagógiai programunk és helyi tantervünk elkészítésekor, valamint napi munkánk során ezért figyelembe vesszük a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében foglaltakat.

3.4.1. Az integrált nevelésre vonatkozó általános alapelveink

- A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk
- Kiemelt célunk elősegíteni e tanulók alkalmazkodó készségének, akaraterejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.
- Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi és személyi feltételeket. Amennyiben a személyi feltételeink hiányosak, utazó gyógypedagógiai szolgáltatást igénylünk az arra kijelölt intézménytől.
- A rehabilitációs tevékenységünket team munkában kialakított és szervezett folyamatban valósítjuk meg. A team munkában a gyógypedagógus és a tanulót oktató pedagógusok vesznek részt.
- Rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiás programjaink jellemzően az iskolai programba, így a napi oktató, nevelő munkába beágyazottan valósulnak meg, a szakvéleményben foglalt valós igényeihez igazodóan, a gyógypedagógus közreműködésével elkészített éves „Egyéni fejlesztési terv” szerint. A team döntése szerint kerül sor egyéni kiegészítő fejlesztő, rehabilitációs, illetve terápiás foglalkozásokra.
- Az egyéni igényekhez igazodó foglalkoztatás megvalósulás érdekében rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki. A meghosszabbított beszámolás, szóbeli/írásbeli beszámolás lehetőségét pedagógusaink biztosítják.
- A sajátos nevelési igényű tanulókkal végzett munkánk során arra törekszünk, hogy kihasználjuk mindazon lehetőségeket személyiségük – így különösen a befogadás, empátia fejlesztése, a segítő viselkedésformák és tevékenységek tanítása - fejlesztésére, amit a sérült társaikkal való együttélés nyújt.
- Az elfogadás szemléletét úgy alakítjuk, hogy tartózkodunk mindazon viselkedésminták adásától, amely a sérült gyermekek másságát hangsúlyozza.
- Munkánkkal közvetve segítjük a társadalom befogadó szemléletének kialakítását.

- Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű tanulók és családjaik esetében az adatvédelemmel és a személyiségi jogokkal kapcsolatos szabályok betartására.

3.4.2. A rehabilitáció általános célja

- a sérült funkciók fejlesztése, újak kialakítása,
- a sérült funkciókkal egyensúlyban a meglévő funkciókra való támaszkodás, ezek fejlesztése,
- amennyiben speciális segédeszközök használata szükséges, ezek elfogadtatása, a használat tanítása.

3.4.3. A rehabilitáció fő területei

- az észlelés – vizuális, akusztikus, taktilis, vesztibuláris, kinesztéziás – fejlesztése,
- a motoros készségek fejlesztése,
- a beszéd- és nyelvi készségek fejlesztése, szükség esetén alternatív kommunikációs eszköz használatával,
- a szociális készségek fejlesztése,
- a kognitív készségek fejlesztése,
- az önellátás készségeinek fejlesztése.

A rehabilitáció részben a többi tanulóval végzett munka során, differenciált bánásmóddal és eszközökkel, részben egyéni vagy kiscsoportos formában valósul meg.

Habilitációs foglalkozás

A rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozás irányulhat: - a sérült funkció korrekciójára, kompenzálására - új funkció kialakítására - a funkciók egyensúlyára - speciális eszközök használatára - társadalmi együttéléshez szükséges képességekre - nem tantárgyakra, nem passzív ismeretekre.

A rehabilitáció tartalmát meghatározó tényezők:

- a fogyatékoság típusa és súlyossága - kialakulásának ideje - a tanuló életkora - pszichés és egészségi állapota - képességei, készségei - az adott tanulóra vonatkozó integrálhatósági követelmények.

3.4.4. Terápiás hatású foglalkozásaink, szolgáltatásaink:

logopédia – mozgásterápia – Sindelár- terápia – diszlexia-redukáció és képességfejlesztés - fejlesztő pedagógiai foglalkozások stb.

3.4.5. A sajátos nevelési igényű tanulókkal végzett munkánkra vonatkozó eljárás rendje

- Fokozott figyelmet fordítunk az újonnan felvett tanulók esetleges problémáinak feltárására, a nevelési tanácsadó, majd a szakértői és rehabilitációs bizottság bevonásával közreműködünk a sajátos igények mielőbbi feltárásában.
- tájékoztatjuk a szülőket, hogy integrált oktatásban, nevelésben abban az esetben vehet részt gyermekük, ha optimális fejlődését ez a forma biztosítja leginkább, s ezt a szakvélemény megállapítja.
- Helyhiány esetén elsőbbséget élveznek az iskola már beírt tanulói. A helyhiányt az igazgató saját jogkörében írásban 8 napon belül jelzi a szakértői és rehabilitációs bizottság felé.
- Az egy csoportban elhelyezett tanulók irányszáma 1-5 fő. Abban az esetben, ha az integrált nevelésre javasolt tanuló a feltételek biztosítása után sem fejlődik megfelelően, illetve adaptációs készségei nem teszik lehetővé a többi tanulóval való együttnevelést, 1-3 hónapos megfigyelési idő után ismételt szakértői vizsgálatát kérjük.

Másodlagos tünetek megelőzése

A sajátos nevelési igényű gyermek hatványozott mértékben éli át másságát, korlátait. Amennyiben nap mint nap – szándéka ellenére – nem tud megfelelni az iskolai elvárásoknak (teljesítmény, viselkedés, kitartás, terhelhetőség, normatartás) rendszeresen kudarchelyzetekkel találkozik, bizonytalansága, motiválatlansága erősödik. Frusztráltságát másodlagos tünetekkel kompenzálja, így tovább mélyíti elszigeteltségét a közösségben.

Módszereink a másodlagosan kialakuló tünetek megelőzéséhez

- játékos, változatos, rövid terhelést nyújtó tevékenységformákat tervezünk a tanulási motiváció fenntartásához
- a lehető legtöbb érzékszervi csatornát kapcsoljuk be a megismerési folyamatba egy-egy absztrakt ismeret elsajátításakor
- a fejlesztési területek egymásra épülését, motiváló, változatos, rövid terhelést adunk a tanulási folyamatban
- nem vesszük a gyermeket egyszerre sok ingerrel körül, átláthatóság, behatárolhatóság, rend és következetes pozitív megerősítés veszi körül a tanulót, többször, változatos formában, rövid ideig erősítjük ugyanazt a képzetet, nem alkalmazzuk a hosszú, unalmas, gépies gyakoroltatást
- a módszer és eszközválasztás tudatosságát a gyermek fejlettségi szintjének pontos megismerése és az arra épülő egyéni fejlesztési terv alapozza meg
- a fejlesztést két irányban végezzük: egyrészt a preventív képességfejlesztéssel erősítjük meg a gyengén működő funkciókat, másrészt alkalmat teremtünk a gyermek önmegvalósítására, értékei bemutatására kreatív tevékenységekkel, ami a személyiség egyensúlyának kialakításában döntő lehet
- a hiányokat, korlátokat, a teljesítmény gyengeségeit egynek tekintjük a gyermek tulajdonságai között: nem hangsúlyozva, a tanulót az önmagához viszonyított személyiségfejlődés alapján értékeljük.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs-habilitációs foglalkozások szervezésének fő kérdései

A befogadó szemlélet és a szakszerű foglalkoztatás a pedagógusok, gyógypedagógusok és a szakmai szolgáltatásban részt vállaló intézmények együttműködésével egyesül és válik esélyteremtő eszközzé az átlagtól eltérő fejlődésmentű gyermek egyénre szabott fejlesztésében.

A sajátos nevelési igényhez igazodó feladatok szervezése

- Kötelező és nem kötelező órák szervezése: nincs eltérés a tanulók közt. Felzárkóztatás, képességkibontakoztatás céljából szükséges, az egyéni fejlesztési tervben megfogalmazott, a tantárgyakhoz rendelt feladatok, melynek célja a tanult ismeretek rögzítése, egyéni megsegítéssel történő automatizálása.
- Rehabilitációs célú foglalkozások szervezése: célja a fennálló zavarok csökkentése, kompenzáló technikák elsajátítása, funkcionális képességfejlesztő programok alkalmazásával segíteni a tanulók eredményes iskolai előmenetelét.

A szükséges pedagógiai többletszolgáltatások biztosítása

- Tantárgyak, tantárgyrészek minősítése alóli mentesítések. A tanuló valamely tantárgyból minősítés alóli mentesítésre jogosult, ha a szakértői véleményben ez megfogalmazásra került. Ebben az esetben a tantárgy ismeretanyagát idői és tartalmi intervallumában egyéni program szerint az egyéni fejlesztési tervet kiegészítve módosítani kell.

Ha valamely tantárgyrészből minősítés alóli mentesítésre jogosult, abban az esetben felzárkóztatása, fejlesztése az egyéni fejlesztési tervben kerül kidolgozásra.

A módosítás rövidebb időben megvalósítható programot kell, hogy tartalmazzon, hiszen ahogy a rehabilitáció sikeressége elősegíti a fejlődés felgyorsulását, a kompenzációs tevékenység hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanuló a megsegítések mellett abban a tempóban tanulja a tantárgyat, amely megegyezik az évfolyam programjával. Cél tehát az egyéni programban a felzárkóztatás megvalósítása, a tanuló legoptimálisabb fejlődésének biztosítása.

Egyéni fejlesztési terv készítésének lépései

1. a gyermekről összegyűjtött információk elemzése, összegzése
2. a legfőbb fejlesztési irány meghatározása tekintettel a gyermek reális lehetőségeire
3. a fejlesztőprogram fő területeinek meghatározása
4. a fő területeken belül a feladattípusok, feladatsorok leírása / a feladatok kiválasztását két szempont vezérli:
 - a feladat nehézségi foka igazodjon a gyermek aktuális képességszintjéhez
 - a feladat tartalma illeszkedjen a tantárgyi munka aktuális tematikájához.

Egy gyermekre egy fejlesztés terv készül, mely koordinálja a pedagógusok, gyógypedagógusok és más szakemberek munkamegosztását is.

3.5. Sportélet az iskolában

Biztosítjuk tanítványainknak a mindennapos testnevelést. Támogatjuk a gyerekek iskolai sportköri tevékenységét.

A sport, a testi nevelés, testnevelés fontossága az oktatásban, nevelő munkában vitathatatlan. Iskolánkban adottak, sőt optimálisak a feltételek a testnevelés tantárgy magas színvonalon történő oktatásához. Két jól felszerelt tornaterem és nagy szabadtéri terület áll rendelkezésünkre.

A felső tagozaton a diákok testi nevelését két testnevelő szakos tanár végzi. A szükséges alapképesítés mellett az úszó, illetve atlétika szakedzői végzettség jelentős segítséget nyújt a hatékony munkavégzéshez. Az atlétika alapsportág, tehát valamennyi sporttevékenység alapját képezi.

Nagyon fontos, hogy a jövőben is lehetőségünk legyen a tanulóink számára az alsó és felső tagozat egy-egy évfolyamán az úszásoktatásra, illetve több osztálynak az önköltséges korcsolyázásra.

Atlétika, tollaslabda, labdarúgás, kosárlabda sportágak terén évek óta kimagasló eredmények születtek városi, megyei, országos szintű versenyeken, bajnokságokon, diákolimpiákon.

Törekvésünk, hogy még nagyobb számban toborozzunk résztvevőket ezen versenyekre. Lehetőségeinkhez mérten minden évben szervezünk sítábort.

Megfelelőek a kapcsolataink a versenyeket szervező és koordináló Városi és Megyei Sporthivatallal.

A kapcsolatrendszer kiszélesítésénél nem feledkezhetünk meg a szülőkről sem. Ösztönöznünk kell őket a valódi sportolási lehetőségek kihasználására (természetjárás, kirándulások, uszoda, családi sportvetélkedők).

A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése

Iskolánkban a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 27. § (11) bekezdése alapján szervezzük.

A nemzeti alaptanterv mindennapos testnevelésre vonatkozó előírásai, valamint a 20/2012. EMMI rendelet 141. § (1) bekezdése alapján a tánc és mozgás oktatását és értékelését a testnevelés tantárgy keretein belül végezzük az 1-4. évfolyamon. Az úszás oktatása és értékelése a 2. és az 5. évfolyamon történik.

A heti öt testnevelés órából — egyedi felmentéssel, legfeljebb 2 órát nem kötelesek teljesíteni azok a tanulók, akik igazolt versenysportolók (a tanítás megkezdése előtt és befejezése után).

3.6. Nyelvoktatás az iskolában

Idegennyelv-oktatás

A huszonegyedik században kitágult előttünk a világ, kommunikációnk nem korlátozódik egy kis területre, távoli országok, kultúrák, emberek is könnyen elérhetőek váltak számunkra. Alapvető igény, hogy idegen nyelveket is beszéljünk és értsünk. Ahhoz, hogy jól beszélő felnőttek váljanak a kíváncsi gyermekekből, minél korábbi életkorban szeretnénk megismertetni tanítványainkkal az idegen nyelveket, hogy életük teljesen természetes részévé válhassanak. Éppen ezért a 2014/2015-ös tanévtől kezdve már az 1. évfolyamon megkezdjük az órarend szerinti nyelvoktatást.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanár az idegennyelv-tanítás során is fejlessze a gyermekek érzelmi, társas-szociális és motorikus kompetenciáit. Természetesen az első néhány évben kiemelten fontos, hogy a hallott és beszélt nyelv álljon az oktatás előterében. Az olvasást és az írást késleltetve, kis lépésekben vezetjük be.

Az idegennyelv-oktatás lehetővé teszi a tantárgyi határokon átnyúló tanulást, a környezeti nevelést, a közösségfejlesztést, a pályaorientáció témáinak feldolgozását, egészségnevelést és egyéb fontos nevelési céljaink közvetlen megjelenését.

4-8. osztályban heti 3 órában tanítjuk a választható angol illetve német nyelvet, a lemaradó diákjainknak felzárkóztató foglalkozásokat, a kiemelkedő tehetségeknek tehetséggondozó foglalkozásokat tartunk.

4. A TANULÓI JOGVISZONY

Nkt 50. § (1) A tanuló - beleértve a magántanulót is - az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

Az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra - az állami intézményfenntartó központ véleményének kikérésével - a kormányhivatal által meghatározott időszakban kell beíratni. A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni. Felvételi vizsga (20/2012 EMMI rendelet 22.§ (5) bekezdése) általános iskolában nem szervezhető (Nkt. 50. § (3) bekezdés). Sport- és művészeti emelt szintű oktatás esetében az iskola pedagógiai programja szerint alkalmassági vizsga szervezhető általános iskolában is.

Szünetel a tanulói jogviszonya annak a tanulónak, aki külföldön tanulmányokat folytat. (Nkt. 56.§ (2) bekezdés)

Magántanuló tanulói jogviszonya – akár szülői kérésre, akár orvosi igazolás alapján történt – nem szűnik meg, élhet a jogviszonyból fakadó jogokkal, a kötelezettségek – figyelembe véve a tanuló állapotát és helyzetét – rá is vonatkoznak. Év végi minősítése céljából osztályozó vizsgát kell tennie.

Az iskola második-nyolcadik évfolyamára jelentkező tanulók felvételéről, valamint a különbszeti vizsga szükségességéről, a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra, osztályba járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

A 2-8. évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni a szülő személyi igazolványát, a gyermek bizonyítványát, lakcímkártyáját, és az előző iskola által kiadott iskolaváltoztatási lapot.

Az iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található. A tanuló felvételét csak helyhiány miatt tagadhatja meg.

Az iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, aki a tanulási képességeket vizsgáló bizottság javaslatával rendelkezik, mely kifejezetten a Kossuth Lajos Általános Iskolát jelöli meg, mint az integrált oktatás lehetséges helyét.

Megszűnik a tanulói jogviszony ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján vagy az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.

5. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamisméltásra, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

A tanuló részére első évfolyamon engedélyezhető az iskola első évfolyamának megisméltése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt. A szülő kérésére az első évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megisméltését.

Iskolánkban az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kapott, akkor a teljesítményében mutatkozó hiányosságok megszüntetése céljából felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokon kell részt vennie, melyen egyéni fejlesztési terv szerint teljesíti a követelményeket. Ez a továbbhaladásnak nem akadály.

A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a pedagógus a tanuló teljesítményét osztályzattal minősíti.

A Kt. 30§-a (9) bekezdése alapján a sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tananyagrészekből az értékelés és minősítés alól. Számukra az iskola egyéni fejlesztő foglalkozást szervez – egyéni fejlesztési terv alapján –, melynek célja a tanuló felzárkóztatása a többiekhez.

A tantárgyakból, tananyagrészekből való értékelés, minősítés alóli mentesítést az osztályfőnök az egyéni haladási naplóban a tanulónál írásban rögzíti, és arról tájékoztatja az érintett szaktanárt is. A továbbhaladásnak nem akadály a tantárgyi, tananyag rész alóli felmentés.

Egyéni továbbhaladás esetén – a szakértői vélemény alapján – az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többieket. Az egyéni továbbhaladás – valamennyi vagy egyes tantárgyakból – különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat. A tanuló értékelése az egyéni fejlesztési terv alapján történik.

6. ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERÜNK

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja

Az iskola a nevelő és oktató munka fontos feladatának tekinti a tanuló tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanuló szóbeli felelete és megnyilatkozásai, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A tantárgyak ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik;
- az egyes témakörök végén – szükség esetén közben is – a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tantárgyakból negyedévente legalább egy egész órás, szummatív jellegű dolgozatot kell íratni.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése és értékelése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában:

- az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
- a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

A nevelők a tanuló munkájának folyamatos ellenőrzése és értékelése érdekében pontozási és érdemjegyre váltási módszert alkalmaznak.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött – az előző értékeléshez képest.

6.1. A tanulók ellenőrzésének, mérésének, értékelésének egységes alapelvei

Tanulóink ellenőrzése, értékelése egységes elvek alapján történik.

Jellemzői:

- az iskola pedagógiai programjára és a helyi tanterv követelményeire épül,
- folyamatos és motiváló hatású,
- egyénre szabott, konkrét, a személyiség alakulására, fejlődésére irányul,
- pontosan feltárja a pozitívumokat és a hiányosságokat a tanulási képességek területén, megoldási módokat ad a javításra,
- a szóbeli és írásbeli értékelés, ellenőrzés komplex egységet alkot, esetenként más tevékenységi formákat preferál,
- támaszkodik a tanulók önértékelésére, önértékelési képességére,
- a tanulási folyamatban a vele együttműködőket (tanuló, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, szülő) egyenrangú félként, a közös tanulás érdekében működő szövetségként kezeli.

6.2. A tantárgyhoz, a tanulmányi munkához kapcsolódó ellenőrzés

Típusai	Gyakorisága	Dokumentálása, nyilvánossága
Szóbeli feleltetés (differenciáltan)	a gyakorlást, a rögzítést, megerősítést követően	nyilvános szóbeli visszajelzés a tanulónak, önértékelés alkalmazása, feljegyzés
Írásbeli munka feladat-lappal, munkalappal (differenciáltan)	Folyamatosan a tanítás - tanulás didaktikai egységeiben	javítása, segítségnyújtás folyamatosan, a tanórákon, feljegyzés készítése a tanulói teljesítményről, önállóságról
házi feladat (differenciáltan) a fejlettségnek megfelelő tartalommal és terjedelemmel	Folyamatosan a gyakorlást és megerősítést szolgálva	tanítói ellenőrzés, önellenőrzés, feljegyzés a tanuló munkájáról
tárgy, produktum, gyűjtőmunka, szorgalmi munka, projekt	témához, tematikus egységhez kötötten	nyilvános, közösség előtt, szóbeli, írásbeli visszajelzés, dokumentálás

A tanulmányi munkához, tevékenységhez köthető - egyéb területre irányuló- ellenőrzési feladat:

a tanulók eltérő mértékű előzetes ismereteiből, szokás- és normarendjéből adódóan folyamatos ellenőrzést végzünk a tankönyvek, taneszközök, füzetek használatában, kezelésében, az író és egyszerű kézi szerszámok, eszközök, játéktárgyak használatában, az önelátás tevékenységeiben, a környezetellátás tekintetében.

Gyakorisága: folyamatos.

Dokumentálása: szóbeli visszajelzés, feljegyzés, korrekció, fejlesztési terület megjelölése.

Az ellenőrző munkát minden esetben meg kell előznie egy pontos diagnosztizálásnak, amely feltárja, hogy a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók milyen szinten működnek, hogy az előzetes tudás, a hozott ismeret milyen körre terjed ki, a tevékenység milyen szinten működik.

6.3. A tanulók tudásának mérése

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái

Az elméleti jellegű tantárgyak írásbeli beszámoltatásának formái:

- az előzetes ismereteket és készségeket felmérő diagnosztikai
- a tanítás folyamatába illesztett, a tanítás pillanatnyi eredményességét felmérő formatív;
- a témakör lezárása után íratott, szummatív jellegű – egész órás – számonkérések.

6.3.1. A félévi és év végi mérések

A méréshez használt feladatlapok (tesztek) elkészítésének szempontjai:

- a feladatok a begyakorolt, a megerősített ismeretanyagra épüljenek,

- mindenkor elemekre bontott értékeléssel és százalékra megadható teljesítményszinttel készüljenek,
- a feladatok – az ismereteken túl – mérjék a tanuló önállóságát, a tevékenységének szintjét, viszonyulását, attitűdjét, munkatempóját, írásbeli munkája külalakját, feladat megértési képességét,
- a mérőeszköz csak a tanuló által megismert, elsajátított munkaszokásokat, tanulási módokat és eszközhasználatot kérje számon,
- a mérőeszközök tanulók által ismert, begyakorolt algoritmusokat, feladatmegoldási módozatokat, piktogramokat tartalmazzanak

A mérés eredményeinek elemzésébe minden tanuló bekapcsolódik, gyakorolva az önellenőrzést.

6.3.2. Diagnosztikus mérés

Diagnosztikus mérést alkalmazunk a helyzetfeltárás céljából a nevelési oktatási folyamat adott szakaszába lépéskor, az iskolakezdekor, tanév elején vagy egy-egy új tanuló érkezésekor, illetve kirívó eredménytelenség esetén. Diagnosztikus méréssel információkat szerzünk a tanulók képességeiről, előzetes tudásáról, ismereteiről. Ezek hatékony segítséget nyújtanak a pedagógiai tervező munkához, a tanmenetek, tematikus tervek és fejlesztő programok írásához. A diagnosztizálás a tanítás-tanulás folyamatát végigkísérő tevékenység, amely fejlesztő célokat szolgál a tanulók között fennálló különbségek miatt.

A tartós fejlesztésre, egyéni foglalkozásra szoruló tanulók esetében a diagnosztizáláshoz egyéni lapokat használunk. A lapokon az állapot és a fejlesztés eredményeinek rögzítése történik.

6.4. A tanulók értékelése

A tanulók teljesítményének értékeléséhez rendelkezésünkre állnak a tanulás-tanítás folyamatában alkalmazott ellenőrzések, a mérések eredményei.

Iskolánkban az értékelés elsődlegesen a tanuláshoz való pozitív viszony, a motiváltság, a közösségben elfoglalt státusz megerősítését, pozitív irányú elmozdulását segíti. Hozzájárul az önismeret képességének alakításához, az önelfogadáshoz, a szülői elfogadáshoz.

Mit értékelünk?	Ki értékeli?	Az értékelés típusai	Az értékelés eredményének ismertetése
Tanulmányi munka	a tantárgyat tanító pedagógus	Formatív, szummatív	Szóbeli, szöveges, minősítő
Magatartás Szorgalom	Osztályfőnök, az osztályban tanító pedagógusok	Megfigyelés, tapasztalatok rögzítése	Szóbeli, szöveges, minősítő

6.4.1. Formatív értékelés

A formatív értékelés célja a nevelési-oktatási folyamat közben jelentkező tanulási nehézségek feltárása. Így lehetőség nyílik az azonnali korrekcióra. Megerősítő szerepe is van. Folyamatos

visszajelzést kapunk munkánk hatékonyságáról, a tanuló taníthatóságáról, tanulási képességeinek fejlődéséről.

6.4.2. Szummatív értékelés

Szummatív értékelést alkalmazunk egy-egy nagyobb témakör lezárásakor, félévkor, év végén, egy tantárgy tanulásának befejezésekor. Funkciója az eredmények megállapítása, összesítése a kitűzött célokkal.

6.5. Az értékelés formái és rendszeressége

- A tanítási órákon rendszeres és folyamatos ellenőrzés és értékelés történik. Így a tanulók állandó visszajelzést kapnak tanulmányi munkájukról.
- Az új tanulásszervezési eljárások, módszerek során nyújtott tanulói teljesítményt is figyelembe vesszük az osztályzatok kialakításában az értékelés lehetséges formáinak alkalmazásával, érdemjegyet évközi osztályzatként alkalmazunk.
- Az értékelés lehetséges formái: metakommunikációs jelzés, szóbeli vagy írásbeli vélemény, pontozás, százalékkérték, szimbólum, tárgy, érdemjegy, osztályzat, a felsoroltak kombinációi.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor az értékelés szöveges minősítéssel történik. Az évközi értékelés alapjául a fejlesztési feladatok és a követelmények szolgálnak. A második évfolyam félévétől a tanulók teljesítményét év közben rendszeresen – legalább havonta egyszer – érdemjeggyel értékeljük.

Tanév közben témazáró és félévi felmérők alapján is értékelünk. Tanév végén minden évfolyamon szummatív értékelést alkalmazunk, kivéve azon tanulókat, akik a követelmények teljesítéséhez egy évnél hosszabb időt igényelnek vagy mentességet kaptak.

Az ismeretelsajátítás sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosított eltérő útja hatással van a követelményekre és az értékelés szempontjaira. Az értékelés mindig az egyéni képességstruktúra figyelembevételével történik. Az értékelésnél figyelembe vesszük a tanuló tanulás iránti attitűdjét, az önmagához viszonyított fejlődését, a motiváltságot, és az érdeklődés megnyilvánulását. (Lásd: Ajánlások)

A kompetencia területeken elért tanulási teljesítmény értékelési alapelveit a kompetencia terület helyi tanterve tartalmazza.

A műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása során az 5-8. évfolyamtól a továbbtanulásra való tekintettel a tantárgy részterületeit /magyar irodalom, magyar nyelv/ külön értékeljük.

6.5.1. A szöveges értékelés elemei

A tananyaggal kapcsolatban:

- mit tanítunk és miért,
- mi a célunk vele,
- milyen módszereket és tanítási technikákat alkalmazunk,

- milyen készségeket és képességeket szeretnénk fejleszteni és ebben mi az elvárt szint,
- melyek a továbbfejlesztés feladatai, továbbhaladás feltételei.

A diákokkal kapcsolatban:

- önmagához képest hogyan fejlődik a tantárgyban,
- milyen lehetőségei vannak a továbblépésre,
- osztályfőnökként hogyan látjuk a helyzetét, viselkedését, közösségi együttműködésének alakulását.

6.5.2. A szöveges értékelés elvei

- az értékelés a gyermekért, s elsősorban a gyermeknek szóljon,
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet,
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot,
- a tanuló aktív részese lehessen saját fejlődésének,
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a tanuló fejlődéséről.

6.5.3. A szöveges értékelés követelményei

- minősítés központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen,
- megerősítő, fejlesztő és korrigáló szerepet töltsön be,
- jelölje meg a továbblépés útját, és módját,
- nyelvi megformálása közérthető legyen mind a tanuló, mind a szülő számára,
- rendszeres és folyamatos legyen,
- legyen összhangban NAT és a pedagógiai program elvárásaival.

6.6. Az értékelés regisztrálása az iskolai dokumentumokban

Első évfolyamtól a második évfolyam első félévéig a tanuló teljesítményét havonta értékeljük, %-ban kifejezve rögzítjük a naplóban és a tájékoztató füzetben. A készségtárgyak minősítésére a kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul minősítést használjuk.

A minősítésnek megfelelő szöveges értékelést félévkor a naplóban és a tanulók tájékoztató füzetében, év végén a naplóban, a bizonyítványban és a törzslapon is rögzítjük. A szöveges értékelést a pedagógus szabadon, saját tartalommal töltheti meg, de használhatja az e célra készített tanítói segédletet is.

Második évfolyam második félévétől érdemjegyekkel értékelünk, melyeket a tanulók tájékoztató füzetébe, a naplóba, az osztályzatokat a naplóba, bizonyítványba és a törzslapokba is bejegyezzük:

- (5) jeles,
- (4) jó,
- (3) közepes,
- (2) elégséges,
- (1) elégtelen.

Az érdemjegyre, osztályzatra átváltás lehetősége:

Érdemjegy, osztályzat	A tanuló teljesítménye (%)	Minősítés
5	91-100	Kiválóan teljesített
4	76-90	Jól teljesített
3	51-75	Megfelelően teljesített
2	31-50	Megfelelően teljesített
1	0-30	Felzárkóztatásra szorul

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékeli.

Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

6.7. A tanulók személyiségfejlődése, szocializáltsága, attitűdje fejlődésének ellenőrzése

Területei	Szinterei	Módszerei és dokumentációja
Aktivitás, együttműködés tanórán és tanórán kívül	A tanórán, a tanórán kívül (napköziben, külső programokon, játékban, sportban, a családban)	megfigyelés, produktumok elemzése, beszélgetés,
Együttélési normák, szabályok követése iskolában és iskolán kívül	tanórán, napköziben, szünetben, szabadidőben, iskolán kívüli helyszíneken	megfigyelés, visszajelzés az adott esetben, tapasztalatok gyűjtése a családtagoktól, feljegyzés készítése
Feladatvállalás (az új tanulásszervezési eljárások, módszerek)	iskolában, osztályban, családban	folyamatos megfigyelés, visszacsatolás, kommunikáció, a feladatról írásos feljegyzés

során) és viszonyulás a munkához		
Érzelmi élet, az önismeret és önelfogadás az akarat	iskolában osztálytársak-hoz, iskolatársakhoz, a családtagokhoz, a családban	beszélgetés egyénileg, kiscsoportban, a családtagokkal történő konzultáció, feljegyzés készítése

A magatartás és szorgalom értékelési rendszere segíti az iskola nevelési és oktatási céljainak megvalósítását, a tanulók önismeretének fejlődését, a szocializáltság elérését.

Az egyes tanuló magatartásának és szorgalmának értékelésekor az osztályfőnök összegzi az osztály és az osztályban tanító pedagógusok észrevételeit. Ennek alapján havonta, félévkor és tanév végén az 1-8. évfolyamon minősíti a tanuló magatartását, szorgalmát.

A minősítésben segíti a kollégákat a tantestület által elfogadott és jóváhagyott a magatartás és szorgalom érdemjegyek, osztályzatok kialakításához készült táblázatos szempontsor.

6.7.1. A magatartás értékelése

A magatartás értékelésének szempontjai:

- a házirend és az iskolai elvárások, normák elfogadása, betartása,
- a közösséghez és annak tagjaihoz való viszony,
- kulturált beszéd,
- a tanuló magatartásának hatása a közösségre.

A magatartás minősítése havonta, félévkor és tanév végén az 1-8. évfolyamon

- **Példás (5):**
 - A házirendet mindig betartja.
 - Viselkedése és hangneme tanórán és a tanórákon kívül is mindig fegyelmezett, kifogástalan, példamutató.
 - Társaival és a felnőttekkel szemben segítőkész, udvarias, előzékeny.
 - A közösségi munkában élen jár, aktívan részt vesz.
 - Óvja, védi az iskola felszerelését és a környezetet. Erre társait is figyelmezteti.
 - Nincs írásbeli elmarasztalása.
 - Magatartása pozitív hatással van a közösségre.
- **Jó (4):**
 - A házirendet általában betartja.
 - Viselkedése és hangneme tanórán és a tanórákon kívül általában megfelelő, fegyelmezett.
 - Társaival és a felnőttekkel szemben többnyire udvarias, segítőkész, megértő.
 - A közösségi munkában aktívan részt vesz, a rábízott feladatokat teljesíti.

- Óvja, védi az iskola felszerelését és a környezetet.
 - Nincs írásbeli elmarasztalása.
 - Magatartása általában jó hatással van a közösségre.
- **Változó (3):**
- A házirendet nem minden esetben tartja be.
 - Viselkedése és hangneme tanórán és a tanórán kívül nem kiegyensúlyozott. Gyakran előfordul, hogy a tanórai munkát zavarja, fegyelmezetlen, nyegle.
 - Társaival és a felnőttekkel szemben ellentmondásos a viselkedése. Többször előfordul, hogy udvariatlan, durva.
 - A közösségi munkában közömbös, csak többszöri felszólításra vesz részt.
 - Az iskola felszerelésére és a környezetére nem vigyáz.
 - Osztályfőnöki vagy szaktanári írásbeli elmarasztalása van.
 - Igazolatlanul hiányzik.
 - Magatartása gyakran árt a közösségnek.
- **Rossz(2):**
- A házirend előírásait sorozatosan megsérti.
 - Viselkedése és hangneme tanórán és a tanórákon kívül sem megfelelő. Rendszeresen zavarja a tanórai munkát, többnyire goromba, gyakran beszél csúnyán.
 - Társaival és a felnőttekkel gyakran durva, szembenálló, sértő.
 - A közösségi munkában nem vesz részt, akadályozza azt.
 - Az iskola felszerelésére és a környezetére nem vigyáz, rongálja azt.
 - Több osztályfőnöki, szaktanári írásbeli vagy magasabb fokú elmarasztalása van. Fegyelmi büntetésben részesül.
 - Több alkalommal igazolatlanul mulaszt.
 - Magatartása negatív hatású, árt a közösségnek.

6.7.2. A szorgalom értékelése

A szorgalom értékelésének szempontjai

- Motiváltság,
- a tanuló egyéni képességeihez mért teljesítménye, fejlődése, önállósága,
- az eredmények eléréséért tett erőfeszítése,
- többletfeladatok vállalása, elvégzése.

A szorgalom minősítése havonta, félévkor és a tanév végén az 1-8. évfolyamon

- **Példás (5):**

- Tanulmányi teljesítménye képességeinek megfelelő, egyenletes, fejlődik.
 - Munkavégzése igényes, pontos, megbízható, kitartó.
 - Minden feladatot elvégez.
 - Gyakran vállal többletfeladatot is.
 - A tanórán kívüli információkat rendszeresen felkutatja, felhasználja.
 - Az órai munkában aktívan részt vesz.
 - Az elvárásoknak megfelelően önálló.
 - Taneszközei tiszták, rendezettek, hiánytalanok.
 - Házi feladatai hiánytalanok.
 - A tanuláshoz való hozzáállása példamutató.
- **Jó (4):**
- Tanulmányi teljesítménye képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes, fejlődik.
 - Munkavégzése általában pontos, kitartó, megbízható.
 - Előfordul, hogy a feladatok elvégzésére ösztönözni kell.
 - Többletfeladatot keveset vállal.
 - A tanórán kívüli információkat csak néha kutatja és használja fel.
 - Az órai munkában aktívan részt vesz.
 - Önállósága megfelelő.
 - Taneszközei tiszták rendesek, általában hiánytalanok.
 - Házi feladatai általában hiánytalanok.
 - A tanuláshoz való hozzáállása megfelelő.
- **Változó (3):**
- Tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől.
 - Munkavégzése ingadozó, rendszertelen, pontatlan, nem kitartó.
 - Kényszerrel dolgozik, feladatait nem mindig végzi el.
 - Többletfeladatot nagyon ritkán, csak felszólításra vállal.
 - A tanórán kívüli információkat nem kutatja fel.
 - Az órai munkában változó aktivitással vesz részt.
 - Önállósága elmarad az elvárható szinttől.
 - Taneszközeire nem vigyáz, azok gyakran hiányosak.
 - Házi feladatai gyakran hiányoznak.
 - A tanuláshoz való hozzáállásán változtatnia kellene.
- **Hanyag (2):**

- Tanulmányi teljesítménye lényegesen elmarad képességeitől, fejlődése érdekében keveset tesz, romlik. Munkavégzése hanyag, megbízhatatlan.
- Kényszerrel dolgozik, de feladatait gyakran nem végzi el.
- Többletfeladatot nem vállal.
- A tanórán kívüli információkat nem kutatja fel.
- Az órai munkában gyakran nem vesz részt, vagy megtagadja azt.
- Önállótlanága hátráltatja a többiek munkáját.
- Taneszközei rendetlenek, hiányosak.
- Házi feladatait rendszeresen nem végzi el.
- A tanuláshoz való hozzáállása nem megfelelő, negatív hatású a többiekre.

7. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁSOK FORMÁJA, RENDJE, KORLÁTAI ÉS A TANULÓK TUDÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSÉBEN BETÖLTÖTT SZEREPE, SÚLYA

7.1. Formái

- témazáró dolgozat
- nagydolgozat
- írásbeli felelet
- számonkérés
- szódolgozat
- évfolyam felmérés,
- o melyet a megíratás előtt közvetlenül állítunk össze saját feladatbankunkból
- o illetve központilag elkészített feladatlapokból; mindig az adott osztályhoz igazítva.

7.2. Rendje

- A fontosabb írásbeli beszámolók közül a témazáró, a félévi és év végi dolgozatok időpontját a tanmenetben rögzítjük, erről a tanulókat előre értesítjük, előtte rendszerező, összefoglaló órát tartunk.
- Tanév elején egy új osztály megismerésekor, illetve országos mérés esetén diagnosztikus mérést alkalmazunk.

7.3. Korlátai

- A megíratás rendjét a tantestület összehangolja, napi 2 nagydolgozat vagy témazáró dolgozat megírásában maximáljuk.
- Írásbeli beszámoltatás mellett a szóbeli számonkérést is alkalmazzuk.
- Mértéke az adott tantárgy jellegéből adódik.

- Mentességet adunk az írásos beszámoló alól azon tanulóknak, akiknek a szakértő rehabilitációs bizottság és a nevelési tanácsadó szakvéleménye ezt javasolja.
- A merev minősítés helyett objektív értékelési rendszert alkalmazunk, hozzáigazítva a gyerek saját adottságaihoz, fejlettségéhez.

7.4. Szerepe és súlya az értékelésben

Az írásbeli beszámoltatás érdemjegyét évközi értékelésként alkalmazzuk.

8. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

8.1. Elvei

- napi házi feladatot adunk, mindig az adott gyerekek képességeihez méretezve,
- hétvégére, szünetekre kötelező házi feladatot nem adunk,
- biztosítsa a gyermekek belső motivációját, tanuláshoz való pozitív viszonyát,
- legfontosabb motiváció a diákok természetes kíváncsisága, kreativitása.,
- az iskolában tanult ismeretek célirányos elmélyítését szolgálja,
- korlátozott időigényű legyen,
- a pedagógus részéről a végrehajtás minősége rendszeresen, frontális osztálymunkával, önellenőrzéssel és egyénre szabottan is ellenőrizhető legyen,
- az új tanulásszervezési eljárások, módszerek házi feladatai és a hagyományos házi feladatok értékelése kifejezhető: metakommunikációs jelzéssel, szóbeli vagy írásbeli véleménnyel, pontozással, szimbólumokkal, tárgyakkal, érdemjegyekkel (részjegyekkel, kisjegyekkel) és ezek kombinációival,
- a részjegyek, kisjegyek, és a pontok beváltása a szaktanárokkal és a tanulókkal év elején egyeztetett módon történik,
- a napközis gyerekek feladatainak elkészültét kézjeggyével igazolja a napközis tanító,
- a magasabb évfolyamokon megfigyelések, azok tapasztalatainak leírása, illetve gyűjtőmunka, vagy kiselőadásra való felkészülés is lehet házi feladat.

8.2. Korlátai

- a tanulóknak a feladatok mellett maradjon ideje pihenésre, kikapcsolódásra,
- az írásbeli és szóbeli felkészülés helyes arányát a pedagógusnak meg kell találnia,
- Új tanulásszervezési eljárás, módszer alkalmazásának időszakában a hagyományos házi feladatok mennyiségét mérlegeljük a tanuló érdekeit figyelembe véve.
- a gyakorlás, szinten tartás érdekében a pedagógus szorgalmi feladatot jelölhet meg.

9. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A felsős tanulók mérését a központi NETFIT (a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) alapján végezzük.

A NETFIT[®]-re azért van szükség, hogy létrejöjjön egy Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt, amely a 21. század követelményeihez igazodó, diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelentő eszközt jelent.

A NETFIT[®] fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütmezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütmezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

Az alsós tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérését évente két alkalommal – a tanév elején és a tanév végén –, de évente legalább egyszer (tavasszal) végezzük.

9.1. A mérések célja

- a tanulók pillanatnyi fizikai állapotának meghatározása,
- az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutakozó esetleges hiányosságok feltárása, felszámolása, az egészség megtartása érdekében az optimális mennyiségű testedzés összeállítása,
- a megtervezett, rendszeres testedzés hatására bekövetkező változás, fejlődés nyomon követése,
- a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során a tanulók önismeretének, önértékelésének, akaratának, önbecsülésének fejlesztése.

9.2. Teljesítménypróbák

Motoros próbák	Évfolyamok			
	1.	2.	3.	4.
2000m-es síkfutás			X	X
Szlalom futás	X	X	X	X
Szlalom labdavezetés kézzel		X	X	X
Helyből távolugrás	X	X	X	X
Labdapasszolás	X	X	X	X

9.2.1. A próbák leírása

2000 méteres síkfutás (perc, másodperc): az aerob, hosszútávú állóképesség mérése

A teszt lényege, hogy a tanuló a 2000 méteres távot (a négy kört) folyamatos járással vagy futással teljesítse. Az időeredményt mérjük.

Szlalom futás (másodperc): futógyorsaság mérése

A rajtvonalra merőlegesen, attól 5, 10 majd 15 méterre kell elhelyezni egy-egy medicinlabdát. A tanuló hullámvonalban futva kerülje el az első két labdát, majd megkerülve a harmadik labdát hullámvonalban fusson vissza és haladjon át a rajtvonalon.

Két kísérlet után a jobbik eredményt kell feljegyezni 0,1 másodperces pontossággal.

Szlalom labdavezetés kézzel (másodperc): ügyesség, mozgáskoordináció, gyorsaság

A tanulónak az előző próbában leírt pályán kézzel labdavezetéssel kell haladnia. A cél (rajt) vonalon áthaladva meg kell fognia a labdát. Két kísérlet engedhető meg. A jobbik eredményt kell rögzíteni 0,1 másodperces pontossággal.

(2. osztályban jól pattanó gumilabdát, felsőbb korcsoportoknál mini kosárlabdát használjunk.)

Helyből távolugrás (cm): alsó végtag dinamikus erejének mérése

Az elugró vonal mögül páros lábú elugrás. A két kísérlet közül a jobbikat értékeljük. Az utolsó nyom és az elugró vonal közötti távolságot mérjük cm-ben.

Labdapasszolás (db): ügyesség, mozgás koordináció

A tanulók sima fallal szemben állva tetszés szerinti dobás formával dobják a falra a labdát és azt a visszapattanás után elkapják. A próbát mindenki egyszer hajtja végre, az elkapások számát mérjük. A leeső labda nem számít elkapásnak, társ nem segíthet a labda összeszedésében. Időhatár: 30''

Évfolyam	Dobótávolság	Labda
1.	1 m	Gumilabda
2.	1,5 m	Gumilabda
3-4.	2 m	mini kosárlabda

9.2.2. A próbák gyakorlati végrehajtása:

- a mérés megkezdése előtt a tanulókat minden esetben szükséges tájékoztatni a mérés céljáról és az elvégzendő feladatokról
- a mérést minden esetben előzze meg általános és speciális bemelegítés
- a tanulókat igyekezzünk jó teljesítményre készíteni, a tudatosság és az ösztönzés a sikeres mérés feltétele
- egy tanórán két próbánál többet ne végeztessünk
- a próbákat lehetőleg a legrövidebb időn belül célszerű elvégezni, a felméréseket nem célszerű elhúzni (kb. 4 hét alatt elvégezhető)

9.3. Adatrögzítés, nyilvántartás

Minden osztálynak külön adatlapja van, melyet tagozatonként (alsó és felső tagozat) külön dosz-sziében tárolunk. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérési eredményei, fejlődése így több éven keresztül nyomon követhető.

A testnevelést tanító pedagógus feladata a fizikai próbák eredményeinek rögzítése.

9.4. A teljesítménypróbák értékelése

2000 m síkfutás (perc, másodperc)					
Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Lányok
3.	16'06 felett	16'06 – 12'12	12'11 – 9'42	9'42 alatt	
4.	15'23 felett	15'23 – 11'51	11'50 – 9'27	9'27 alatt	
2000 m síkfutás (perc, másodperc)					
Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Fiúk
3.	14'17 felett	14'17 – 11'18	11'17 – 9'04	9'04 alatt	
4.	13'52 felett	13'52 – 11'03	11'02 – 8'55	8'55 alatt	

Szalom futás (2 X 15m) (másodperc)					
Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Lányok
1.	10,0 felett	10,0 – 9,1	9,0 – 8,3	8,3 alatt	
2.	9,3 felett	9,3 – 8,6	8,5 – 7,9	7,9 alatt	
3.	9,1 felett	9,1 – 8,5	8,4 – 7,7	7,7 alatt	
4.	9,0 felett	9,0 – 8,3	8,2 – 7,6	7,6 alatt	
Szalom futás (2 X 15m) (másodperc)					
Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Fiúk
1.	10,0 felett	10,0 – 9,1	9,0 – 8,3	8,3 alatt	
2.	9,3 felett	9,3 – 8,6	8,5 – 7,9	7,9 alatt	
3.	9,0 felett	9,0 – 8,3	8,2 – 7,5	7,5 alatt	
4.	8,8 felett	8,8 – 7,9	7,8 – 7,3	7,3 alatt	

Szalom labdavezetés kézzel (2 X 15m) (másodperc)					
Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Lányok
2.	17 felett	17 – 14,1	14 – 11,6	11,6 alatt	
3.	16 felett	16 – 13,5	13,4 – 11,1	11,1 alatt	
4.	14,5 felett	14,5 – 12,3	12,2 – 10,6	10,6 alatt	
Szalom labdavezetés kézzel (2 X 15m) (másodperc)					
Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Fiúk
2.	17 felett	17 – 14,1	14 – 11,6	11,6 alatt	
3.	15,5 felett	15,5 – 13,1	13 – 10,6	10,6 alatt	
4.	13,2 felett	13,2 – 11,3	11,2 – 9,3	9,3 alatt	

Helyből távolugrás (cm)					
Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Lányok
1.	109 alatt	109-128	129 - 153	153 felett	
2.	120 alatt	120 – 137	138 - 163	163 felett	
3.	129 alatt	129 – 147	148 - 173	173 felett	
4.	138 alatt	138 – 156	156 - 179	179 felett	
Helyből távolugrás (cm)					

Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Fiúk
1.	112 alatt	112 – 129	130 - 153	153 felett	
2.	122 alatt	122 – 139	140 - 165	165 felett	
3.	134 alatt	134 – 152	153 - 179	179 felett	
4.	146 alatt	146 – 163	164 - 188	188 felett	

Labdatovábbítás / labdapasszolás (db)					
Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Lányok
1.	9-ig	9-16	17-22	23-tól	
2.	9-ig	9-16	17-22	23-tól	
3.	10-ig	10-18	19-23	24-től	
4.	12-ig	12-18	19-23	24-től	
Labdatovábbítás / labdapasszolás (db)					
Évfolyam	Gyenge	Átlagos	Jó	Kiváló	Fiúk
1.	10-ig	10-16	17-22	23-tól	
2.	11-ig	11-17	18-23	24-től	
3.	11-ig	11-18	19-23	24-től	
4.	16-ig	16-22	23-26	27-től	

10. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVE

A tartós tankönyv az iskolánkban:

Tartós tankönyv: az a tankönyvvé nyilvánított tankönyv, könyvhöz kapcsolódó kiadvány, amely nem tartalmaz a tankönyvbe történő bejegyzést igénylő feladatokat, a nyomdai kivitele megfelel az e rendeletben meghatározott, a tartós tankönyvekre előírt sajátos technológiai feltételeknek, és alkalmas arra, hogy a tanulók legalább négy tanéven keresztül használják.

Tankönyvek biztosításának módja iskolánkban:

- Normatív kedvezményel (ingyenességgel)
- használt tankönyvek biztosítása az összegyűjtött tankönyvkészletből,
- tartós tankönyv kölcsönzés a könyvtárból

- Iskolánk az ingyenes tankönyvellátást újonnan vásárolt, illetve visszahozott (használt), az iskolai könyvtár által külön tankönyv-nyilvántartásba vett tankönyvek iskolai könyvtárból való kölcsönzésével biztosítja a jogosultak számára. A támogatásként kapott tankönyvekért tehát nem kell fizetni, de azok az iskola tulajdonát képezik, ezért a tanulóknak a könyvek épségét meg kell ővniük, és azokat legkésőbb tanulmányaik végeztével (ill. tanulói jogviszonyuk megszűnésekor) vissza kell adniuk.

- A tankönyveket a normatív és a további kedvezményre jogosult diákok a könyvtár kölcsönzési szabályai szerint kölcsönzik ki, és a könyvtári könyvekre vonatkozó szabályok alapján használják. Ez azt jelenti, hogy a tanuló a tankönyveket használatra kapja meg, és köteles az iskolának visszaszolgáltatni!

A tartós tankönyvek nyilvántartása:

1. A tartós tankönyvek (szótárak, kötelező- és ajánlott olvasmányok, kislexikon, oktatást segítő kiadványok stb.): egyedi nyilvántartásba kerülnek
2. A tartós és nem tartós tankönyvek, melyeket a tanárok a könyvtárból tanév közben tartós használatra kölcsönözhetnek vagy helyben használhatnak, betűjelzettel (Br – Brossúra) megkülönböztetve időleges nyilvántartásba kerülnek, az iskolai tankönyvtár állományát képezik.
3. Az ingyenes (támogatott) tankönyveket a könyvtárban külön listán tartjuk nyilván, melyen a tanuló neve, osztálya, a kölcsönzött tankönyv és az adott tanév szerepel, amelyben kölcsönözte az adott tankönyvet.

11.MELLÉKLET: TANTÁRGYAK TANTERVEI

1-4. évfolyam: alapjául a Mozaik Kiadó Kerettantere szolgált, melyet módosítva és kiegészítve építettünk be a pedagógiai programunkba.

Magyar nyelv és irodalom
Idegen nyelv
Matematika
Erkölcstan
Környezetismeret
Ének-zene
Informatika
Rajz
Technika
Testnevelés

5-8. évfolyam: alapjául az OM Kerettantere szolgált, melyet módosítva és kiegészítve építettünk be a pedagógiai programunkba.

Magyar nyelv és irodalom
Történelem
Idegen nyelv
Matematika
Informatika, számítástechnika
Erkölcstan
Természetismeret
Fizika
Biológia
Kémia
Földrajz
Ének-zene
Rajz
Dráma és tánc
Technika
Testnevelés
Ember és társadalomismeret
Osztályfőnöki

A TÁMOP-os programcsomagok megvalósulása a Helyi tanterv 3. fejezetében /Képzési irányok/ évfolyamokra és tantárgyakra bontva megtalálható.